

BELÜGYMINISZTERIUM
III/IV. Csoportfőnökség

Szigorúan titkos!
Különösen fontos!

61-896/2/1972.

Minősítés ¹⁵ törölve! számú példány

KBH/328/90 / 2002.11.28
.....
aláírás

A Belügyminisztérium
III/IV. Csoportfőnökség
ÜGYRENDJE

BELÜGYMINISZTERIUM
III/IV. Csoportfőnökség

Szigorúan titkos!
Különösen fontos!

61-896/2/1972.

Minősítés törölve!

KB/328/99/2002.11.28.
.....
aláírás U

A Belügyminisztérium
III/IV. Csoportfőnökség
ÜGYRENDJE

Lássa (név, rendfokozat): Engedélyező aláírása: Betekintő aláírása: Év, hó, nap:

Jelen ügyrendről másolatot, vagy kivonatot készíteni tilos!

4.2. 1. sor. 2. d.

BELÜGYMINISZTERIUM
III/IV. Csoportfőnökség

Szigorúan titkos!
Különösen fontos!

61-896/2/1972.

Jóváhagyom:

RÁCZ PÁL s. k.

rendőr vezérőrnagy,
miniszterhelyettes

A Belügyminisztérium
III/IV. Csoportfőnökség
ÜGYRENDJE

I. fejezet

A Belügyminisztérium III/IV. Csoportfőnöksége

1. A BM. III/IV. Csoportfőnökség (a továbbiakban: Csoportfőnökség) a Belügyminisztérium katonai elhárító szerve. Elhárító munkát végez a Magyar Néphadsereg központi — a HM., MNVK. és alárendelt seregtestek, magasabb egységek — szerveinél, csapatoknál, intézeteknél, a BM. Határőrseg központi szervei és alárendelt egységeinél, valamint a Magyar Honvédelmi Sportszövetség Országos Központjában objektumi elv alapján.

A Csoportfőnökség nem végez elhárítást a Magyar Néphadsereg Politikai Főcsoportfőnökség, a Magyar Néphadsereg Személyügyi Főcsoportfőnökség központi és területi, az MNVK. 2. Csoportfőnökség központi szerveinél, illetve az Igazságügyi Minisztérium katonai főosztályán, a katonai ügyészségek és bíróságok területén.

2. A Csoportfőnökség munkáját törvények, belügyminiszteri, belügyminiszter-helyettesi parancsok, utasítások, szabályzatok alapján, a BM. III. Főcsoportfőnökség szerveivel, a rendőrfőkapitányságok állambiztonsági és rendőri szerveivel együttműködésben végzi.

3. A Csoportfőnökség a III. főcsoportfőnök közvetlen irányítása alá tartozik.

4. Állománytáblázatát a személyi állományt érintően a belügyminiszter, anyagi és technikai vonatkozásban — a Magyar Néphadsereg területére vonatkozóan — a belügyminiszter és a honvédelmi miniszter hagyja jóvá.

5. A Csoportfőnökség munkája eredményességének és ültőképeségének alapvető feltétele a párt politikájának tevékenysé-

gében való megvalósítása, valamint a társadalompolitikai követelmények alkalmazása a gyakorlati munkában.

A parancsnokok kötelesek gondoskodni a személyi állomány eszmei, politikai egységéről, politikai és szakmai felkészültségének állandó emeléséről, szilárd katonai és szolgálati fegyelméről, magas fokú erkölcsi állapotának megteremtéséről. Ennek érdekében — a vonatkozó párthatározatok alapján — a parancsnokok kötelesek együttműködni az illetékes pártszervekkel.

6. A Csoportfőnökség szervei:

- Értékelő, Elemző, Adatfeldolgozó és Propagandaosztály;
- Önálló Koordinációs, Feldolgozó és Ellenőrző Alosztály;
- Önálló Hadszintér Előkészítő Alosztály;
- Önálló Szervezési, Mozgósítási és Híradó Alosztály;
- Csoportfőnökség Titkársága;
- III/IV-1. Osztály (MNVK.);
- III/IV-2. Osztály (HM. és közvetlenek);
- III/IV-3. Osztály (5. Hadsereg);
- III/IV-4. Osztály (OLP.);
- III/IV-5. Osztály (3. Hadtest);
- III/IV-6. Osztály (Hátországi Parancsnokság);
- III/IV-7. Osztály (Határórség).

7. A hálózati operatív osztályok központi alosztályokra, területi osztályokra, alosztályokra, csoportokra tagozódnak.

8. A Csoportfőnökség szervei feladataikat parancsok, utasítások alapján, egymással szoros együttműködésben végzik.

II. fejezet

A Csoportfőnökség feladata

9. A Magyar Néphadsereg, a BM. Határőrség személyi állományának, államtitkainak és szolgálati titkainak, eszközeinek védelme — szoros együttműködésben a parancsnokokkal — a külső és belső ellenség tevékenységével szemben.

Az operatív lehetőségeket felhasználva a BM. III/I., III/II. Csoportfőnökséggel együttműködésben beépülést kezdeményez az ellenség hírszerző szerveibe, ügynökségeibe.

10. A Magyar Néphadsereg, a BM. Határőrség, valamint a Varsói Szerződés tagállamai hadseregeit együttesen érintő államtitkok, szolgálati titkok ellenséges — illetéktelen — szervek, vagy személyek birtokába kerülésének megakadályozása.

11. A Magyar Néphadseregen, a BM. Határőrsergen belül — a személyi állomány között — államellenes, vagy a feladatkörébe utalt egyéb bűncselekmények elkövetőinek, gyanúsítottjainak felderítése, leleplezése. A BM. III/II. Csoportfőnökséggel együttműködésben a katonai objektumok környezetének operatív biztosításában való részvétel.

12. Állambiztonsági jellegű rendkívüli események — titokszétsérsítés, külföldre szökés, fegyverrel, lőszerrel, robbanóanyaggal történő visszaélés — bekövetkezésének megelőzése és megakadályozása. Bekövetkezés esetén — a hatáskörébe tartozó esetekben — célszerű nyomozati intézkedések végrehajtása. Köztörvényes bűncselekményekre utaló információk illetékes szervhez való továbbítása.

13. A katonai rezsim biztosításának elősegítése. Ellenséges elemek katonai objektumokba — a személyi állomány közé — való bekerülésének megakadályozása. Mindazok preventív célú ellenőrzésének megszervezése, akiknek személyi körülményeiben ellenséges tevékenység kialakulására utaló jelenségek tapasztalhatók.

14. A Magyar Néphadsereg harcgyakorlatai, valamint jelentős katonai szállítások operatív biztosításában való részvétel. Megállapodás alapján az Egyesített Fegyveres Erők Magyarországon területén folyó — a Magyar Néphadsereg Vezérkara által

vezetett — harcgyakorlatai elhárító munkájának megszervezése és koordinálása, a további gyakorlatok közös operatív biztosításában való részvétel.

15. A katonai elhárítás felkészítése rendkívüli viszonyok között (háborúban) végzendő operatív munkára. A III/I., a III/II. Csoportfőnökséggel együttműködve a hadszíntér-előkészítéssel összefüggő feladatok kidolgozása és végrehajtása.

16. A Csoportfőnökség „M”-, híradó- és rejtett vezetési tervének kidolgozása, a tartalékállomány szervezésének, kiképzésének, valamint a harckészültségbe helyezéssel kapcsolatos feladatok tervezésében és folyamatos végrehajtásában való részvétel.

17. A BM. IV/I. Csoportfőnökséggel együttműködésben — a Magyar Néphadsereg Politikai Főcsoportfőnökségével egyeztetve — állambiztonsági oktató- és propagandamunka szervezése, részfeladatok végrehajtása.

18. A külső és belső ellenség terveiről, tevékenységéről, támadási irányáról, taktikájáról, módszereiről szerzett értesülések rendszerezése, elemzése, ennek alapján operatív intézkedések bevezetése, vagy kezdeményezése.

19. A belügyminiszternek, a belügyminiszter állambiztonsági helyettesének, a Határőrség vonatkozásában a belügyminiszter első helyettesének jelentések felterjesztése a fontosabb ügyekről, az operatív helyzet alakulásáról. A HM., a Határőrség vezetőinek tájékoztatása a harckészültséget károsan befolyásoló eseményekről és jelentésekről.

A Csoportfőnökség eszközei és módszerei

20. A Csoportfőnökség szervei feladataik teljesítése során — az érvényben levő parancsok és utasítások alapján — a szocialista törvényesség követelményeinek betartása mellett az operatív erők, eszközök, titkos és nyílt módszerek alkalmazására, igénybevételére jogosultak. Ezek a következők:

- a) a Magyar Néphadsereg, a BM. Határőrség tagjai — egyedi esetekben polgári személyek — közül beszervezések végrehajtása, titkos együttműködés létesítése;
- b) konspirált és találkozási lakások szervezése;
- c) figyelés alkalmazása;
- d) konspirált környezettanulmány készítése;
- e) postai küldemények titkos ellenőrzése;
- f) operatív akciók, titkos házkutatás, előállítás foganatosítása;
- g) operatív-technikai eszközök alkalmazása;
- h) a BM. nyilvántartás igénybevétele, saját adattár felhasználása;
- i) büntetőeljárás kezdeményezése, bizalmas nyomozás folytatása;
- j) bizalmas nyomozás keretében — az ellenséges tevékenység felderítése, felszámolása, bomlasztása céljából — egyes résztvevők visszafordítása. A BM. III/II. Csoportfőnökséggel együttműködve a Magyar Néphadsereg, a BM. Határőrség ellen tevékenykedő ellenséges vonalakba, csatornába hálózati „beépülés” és operatív „játszmák” kezdeményezése;
- k) az ellenség dezinformálása — a BM. III/II. Csoportfőnökséggel és az MNVK-val együttműködésben — azzal a céllal, hogy katonai helyzetünkkel összefüggő kérdésekben téves (valótlan) adatokat, ismereteket szerezzen;

- l) a Csoportfőnökség hivatásos állománya egyes tagjainak katonai fedéssel SZT-állományban történő foglalkoztatása;
- m) a Csoportfőnökség egyes beosztottjainak operatív célból fedőigazolvánnyal és más okmányokkal történő ellátása.

21. A Csoportfőnökség valamennyi vezetőjének és beosztottjának kötelessége az operatív eszközök, módszerek felhasználásának, alkalmazásának titkosságát megőrizni, megőriztetni és védelmükről gondoskodni. A titkos operatív eszközök útján szerzett adatok fedés nélkül nyilvánosságra nem hozhatók.

Amennyiben a titkos adatok felhasználása szükségessé válik, az érintett szervek vezetői — megfelelő eszközökkel és módszerekkel — kötelesek megteremteni felhasználásuk lehetőségét.

22. A Csoportfőnökség szervei feladataik teljesítése során igénylik (lehetőség szerint szervezik) a Magyar Néphadsereg, a BM. Határőrség személyi állományának támogatását.

- a) Az elhárítási területek vezetői szervezett együttműködést valósítanak meg a HM., a Határőrség illetékes parancsnokaival, pártpolitikai szerveinek vezetőivel; írásban — seregtest-parancsnokig bezárólag —, vagy szóban tájékoztatást adnak az őket érdeklő kérdésekben és igénylik viszont-tájékoztatásukat, segítségüket.
- b) Az önkéntesség szigorú betartásával kialakítják a társadalmi és operatív kapcsolatok azon körét, akik konkrét kérdésekben segítik az állambiztonsági feladatok végrehajtását.
- c) A személyi állomány, valamint a polgári lakosság köréből érkező bejelentéseket kivizsgálják és a szükséges — előírt — intézkedéseket megteszik.

A csoportfőnök feladata és jogköre

23. A csoportfőnök:

- a) mint egyszemélyi vezető felelős a hatáskörébe utalt feladatok végrehajtásáért, a Csoportfőnökség személyi állományának politikai, erkölcsi, fegyelmi helyzetéért, harckészültségéért, valamint a Csoportfőnökség anyagi, technikai állapotáért;
- b) a parancsok és utasítások — a kialakult operatív helyzet — alapján meghatározza a Csoportfőnökség és szervei feladatait, gondoskodik a végrehajtás feltételeiről;
- c) a Csoportfőnökség egészét, vagy egyes szerveit érintő kérdésekben utasítást ad ki. A BM. más szerveit érintő feladatok esetén közös utasítás kiadásának kezdeményezésére — egyetértés esetén — kiadására jogosult;
- d) biztosítja a vezetői munkának a követelményekhez igazodó színvonalát, az operatív munka hatékonyságának folyamatos fejlődését, a szocialista törvényesség betartását és betartatását;
- e) a nomenklatúrában előírt követelmények alapján gondoskodik a személyi állományról; a folyamatos utánpótlásról; a parancsokban szabályozott formák és keretek között, az illetékes szervekkel szoros együttműködésben tervezi az iskolai, iskolán kívüli képzést és továbbképzést. A személyi állomány erkölcsi, politikai állapotának szilárdítása céljából rendszeresen értékeli a fegyelmi helyzetet;
- f) rendszeresen beszámoltatja és tájékoztatja a csoportfőnök-helyetteseket, központi osztályvezetőket, önálló alosztályvezetőket;
- g) előzetes jóváhagyás alapján a Csoportfőnökség egész személyi állománya részére, valamint egyes szervei részére időközönként értekezletet tart;
- h) a feladatkörébe utalt kérdésekben közvetlen kapcsolatot tart a BM. társszervek azonos szintű vezetőivel. Gondoskodik arról, hogy a III. Főcsoportfőnökség más

csoportfőnökségeivel való koordinációs munka biztosítva legyen;

- i) együttműködik a Magyar Néphadsereg, a BM. Határőrség magasabb parancsnokaival és pártpolitikai szerveinek vezetőivel, az operatív érdekek szem előtt tartásával írásban, vagy szóban tájékoztatást ad az őket érintő kérdésekben. Tájékozódik a Magyar Néphadsereg és a BM. Határőrség alapvető feladatairól.

A jelentősebb eseményekről és jelenségekről felmérések alapján összefoglaló jelentést készít a belügyminiszter részére és célszerű esetekben kezdeményezi annak megküldését a honvédelmi miniszternek.

- j) a jogkörébe tartozó kérdésekben kapcsolatot tart a Varsói Szerződés tagállamai katonai elhárító szerveinek vezetőivel.

24. Jóváhagyásra felterjeszti:

- a) a Csoportfőnökség feladatával, szervezetével, létszámával összefüggő, valamint a személyi állományt, az anyagi, technikai ellátottságot érintő olyan előterjesztéseket, javaslatokat, amelyekben a rendelkezések a döntés jogát a belügyminiszter, vagy miniszterhelyettes hatáskörébe utalják;
- b) a Csoportfőnökség éves munkatervét, beszámoló jelentését;
- c) a Magyar Néphadsereget, a BM. Határőrséget érintő állambiztonsági jellegű kérdések, eljárások szabályozásának előterjesztéseit, vagy módosító javaslatait;
- d) az Egyesített Fegyveres Erők katonai elhárító szerveivel történő két- és többoldalú tárgyalások, ülések tervezetét, továbbá a határozatok végrehajtására vonatkozó javaslatokat;
- e) javaslatait a Varsói Szerződés tagállamai katonai elhárító szerveihez történő utazásokra (beosztott alosztályvezetőktől kezdődően);
- f) a baráti szocialista országokban rendezett harcgyakorlatok magyar vonatkozású operatív biztosítási terveit, a részt vevő operatív állományra vonatkozó előterjesztéseket;

- g) a HM. és a Határőrség vezetői részére tervezett fontosabb összesített értékelések anyagait;
- h) hatásköri listán szereplő személyeket érintő esetekben a bizalmas nyomozás bevezetésének javaslatát;
- i) hatáskörét meghaladó esetekben a beszerzési javaslatokat;
- j) a jelentősebb állambiztonsági akciók, intézkedések terveit, fontosabb dezinformációs anyagok felhasználására és rendszabály működtetési idejének meghosszabbítására vonatkozó javaslatot, a hatáskörét meghaladó esetekben;
- k) a tiszteseknél magasabb állománycsoportba tartozók — bűncselekmény alapos gyanúja, vagy tettenérés esetén — személyes szabadságát korlátozó intézkedési terveket;
- l) ellenséges csoportokba, objektumokba, vagy személyhez operatív tiszt bevezetésének tervezetét;
- m) a BM. Nyilvántartó Központ 1. Osztályán levő zárt anyagokba való betekintési kérelmeket;
- n) az állambiztonsági propagandával összefüggő dokumentum- és játékfilmek tervezeteit;
- o) a fokozott harckészültség elrendelésére vonatkozó javaslatot, ha az a személyi állomány 50%-át érinti és a 48 óra időtartamot meghaladja.

25. Jóváhagyja, engedélyezi:

- a) a Csoportfőnökség szerveinek — központi osztályok, önálló alosztályok — éves munkaterveit, beszámoló jelentéseit, valamint a szervek tevékenységével, személyi állományával, anyagi és technikai ellátottságával kapcsolatos — főcsoportfőnöki hatáskörbe nem tartozó — fontosabb kérdéseket;
- b) a főcsoportfőnök hatáskörébe nem tartozó esetekben — alapos gyanú alapján — bizalmas nyomozás bevezetését. A központi osztályvezetői jogkörben folyó bizalmas nyomozás meghosszabbítását második alkalommal. A kiemelt ügyekben az operatív terveket, kombinációkat, az operatív eszközök felhasználását;

- c) az előljáró vezető hatáskörébe nem tartozó MSZMP-tagok hálózati beszervezését;
- d) elhárítási hatáskörében bűncselekmények elkövetésének alapos gyanúja miatt szabadságkorlátozó intézkedések foganatosítását. (Honvéd- és határőr tisztek esetében az illetékes miniszterek előzetes engedélye, vizsgálat elrendeléséhez a III/1. Osztály vezetőjének egyetértése szükséges. A határőrség hivatásos tagjait illetően — szükség szerint — a Belbiztonsági Osztállyal is koordinálni kell.);
- e) az operatív akciók, nyílt és titkos intézkedések, dezinformációk tervét, melyekben a döntés joga hatáskörébe tartozik;
- f) a hatáskörébe utalt operatív-technikai rendszabályok alkalmazását;
- g) jogkörében — a szabályzatnak megfelelően — a felderített ellenséges személyek operatív nyilvántartásba vételét;
- h) a Csoportfőnökség beosztottjainak — alosztályvezetőikig bezárólag — szolgálati célból baráti országokba való utazását;
- i) egyes operatív akciók végrehajtására, rendkívüli események elhárítására a Csoportfőnökség állománya részére készenlét elrendelését, amennyiben a készenlét mértéke nem haladja meg a személyi állomány 50⁰/₀-át és a 48 óra időtartamot.

A csoportfőnök-helyettesek feladata és jogköre

26. A csoportfőnököt jogköre gyakorlásában a csoportfőnök-helyettesek segítik. Távollétében, akadályoztatása esetén — a csoportfőnököt megillető jogkörrel — első helyettese helyettesíti.

27. A csoportfőnök-helyettesek:

- a) irányítják és ellenőrzik a felügyeletük alá utalt osztályok, önálló alosztályok munkáját, biztosítják a parancsok és utasítások betartását;
- b) a csoportfőnök hatáskörébe nem tartozó esetekben beszerzéseket, operatív terveket, akciókat, rendszabályokat engedélyeznek;
- c) a hatáskörükbe tartozó kérdésekben levelezést folytatnak, kapcsolatot tartanak a társ-csoportfőnökségek azonos szintű vezetőivel. Megszervezik a társ-csoportfőnökségekkel való együttműködést, a közös operatív feladatok koordinálását;
- d) az operatív helyzet és a munkamódszer állandó tanulmányozása alapján javaslatokat tesznek a szervezeti korrekciók végrehajtására, az operatív munka gyakorlatának javítására;
- e) felhatalmazás alapján kapcsolatot tartanak a Honvédelmi Minisztérium főcsoportfőnökeivel, a határőrség csoportfőnökeivel, a hadműveleti magasabb egységek parancsnokaival.

A Csoportfőnökség közvetlen szerveinek feladatai

28. A Csoportfőnökség közvetlen szervei a csoportfőnök által meghatározott irányelvek, utasítások alapján tervezik, irányítják és ellenőrzik, meghatározott kérdésekben pedig végrehajtják az elhárítási terület állambiztonsági munkáját.

29. Értékelő, Elemző, Adatfeldolgozó és Propagandaosztály feladata:

- a) a Magyar Néphadsereg, a BM. Határőrség ellen irányuló ellenséges tevékenységre, behatolási törekvésekre, lehetőségekre, valamint a harckészültség gyengítésére utaló adatok rendszerezése, nyilvántartása, a csoportfőnök részére javaslatok kidolgozása;
- b) a Csoportfőnökség speciális adattárának kezelése, működtetése, a központi gépi adattárba — TITÁN — kerülő operatív adatok feldolgozása, folyamatos továbbítása, időszakos értékelő jelentések készítése;
- c) átfogó jelentések, előterjesztések készítése a csoportfőnök által meghatározott, valamint a főcsoportfőnökség munkatervében szereplő, a katonai elhárítást érintő témákban;
- d) a Csoportfőnökség operatív nyilvántartásának kezelése, az adatok rendszerezése, a hálózati operatív szervek azonos munkájának ellenőrzése, az időszakos értékelések, statisztikák elkészítése;
- e) a katonai elhárítás hivatásos és tartalék operatív állománya képzésével, továbbképzésével kapcsolatos munka szervezése, irányítása és ellenőrzése;
- f) az elhárítási területeken és a környezetében folyó állambiztonsági propagandamunka tervezése, szervezése és irányítása, a katonai tanintézetekben folyó állambiztonsági oktatás tervezésének, gyakorlati végrehajtásának segítése, e munka eredményességének folyamatos tanulmányozása.

30. Önálló Koordinációs, Feldolgozó és Ellenőrző Alosztály feladata:

- a) a támadólagos kémelhárító munka egységes elveinek és gyakorlatának érvényesítésére a csoportfőnök részére javaslatok készítése. A dezinformációs feladatok tervezésében és végrehajtásában való részvétel;
- b) a csoportfőnök által kijelölt ügyekben a feladatok megtervezése és végrehajtása;
- c) a vizuális felderítés elleni rendszabályok kidolgozása, bevezetésének előkészítése. A BM. és a HM. illetékes szerveivel együttműködve kedvező operatív helyzet kialakítása az ellenséges hírszerző szervek leleplezése céljából;
- d) a külföldre szökött katonákkal, polgári alkalmazottakkal kapcsolatos kutató, feldolgozó munka. A BM. és a HM. illetékes szerveivel együttműködve szökött katonák körözése, javaslatok kidolgozása;
- e) a fontosabb harcgyakorlatok, katonai szállítások operatív biztosításából adódó központi feladatok tervezése, végrehajtásának előkészítése;
- f) a Csoportfőnökség alárendelt szerveinél folyó ellenőrzések rendszerének kidolgozása, a központi ellenőrzések megtervezése, végrehajtása, a tapasztalatok feldolgozása.

31. Önálló Hadszintér Előkészítő Alosztály feladata:

- a) a Magyar Néphadsereg várható alkalmazási sávjában a hírigény kidolgozása — együttműködésben a BM. III/I., III/II. Csoportfőnökség illetékes szerveivel —, adatok szerzése az ellenséges hírszerző, elhárító és egyéb ellenséges szervekről, azok hivatásos állományáról, ügynökségéről, objektumairól, eszközeiről és módszereiről;
- b) az összegyűjtött adatok rendezése, értékelése és nyilvántartása abból a célból, hogy már békében biztosítva legyenek azok a feltételek, amelyek elősegítik a katonai elhárítás háborús körülmények közötti feladatainak eredményes végrehajtását;

- c) a hadszíntér-előkészítéssel összefüggő operatív tervek elkészítése és a feladatok végrehajtásához szükséges személyi, anyagi, technikai feltételekre javaslattétel.

32. Önálló Szervezési, Mozgósítási és Híradó Alosztály feladata (a BM. „M” és Szervezési Csoportfőnökséggel együttműködésben):

- a) javaslattétel a fennálló és várható operatív és hadműveleti helyzet követelményeinek megfelelően, békében és háborúban a katonai elhárítás rendelkezésére álló erők, eszközök legcélszerűbb megszerzésére;
- b) a katonai elhárítás harckészültségbe helyezési (ezen belül mozgósítási) terve elkészítésének és naprakész állapotban tartásának, híradásának, rejtett vezetésének, anyagi, technikai, pénzügyi és egészségügyi ellátottságának biztosítása.

33. A Csoportfőnökség Titkárságának feladata:

- a) a Csoportfőnökség ügyintéző szerve; részt vesz okmányok kidolgozásában, koordinálja — esetenként véleményezi — a saját és más szervektől érkező előterjesztéseket, javaslatokat, figyelemmel kíséri a kiadott parancsokban, utasításokban meghatározott határidőket, egyezteteti, koordinálja és nyilvántartja a központi osztályvezetői (önálló alosztályvezetői) utasításokat;
- b) irányítja és ellenőrzi a „T”-ügyviteli, valamint az alárendelt szervek anyagi, pénzügyi előadóinak munkáját, utalványozza a „B”-ellátmányt, intézi az SZT-állomány anyagi ügyeit;
- c) részt vesz az osztályvezetők és a személyi állomány országos értekezleteinek szervezeti, technikai előkészítésében, a hivatalosan külföldre utazó és érkező delegációkkal kapcsolatos feladatok végrehajtásában;
- d) szervezi az ügyeleti szolgálatot; részt vesz a személyi állománnyal — annak ellátásával — kapcsolatos ügyek intézésében.

A Csoportfőnökség hálózati szerveinek feladatai

34. A Csoportfőnökségre háruló feladatok, az ügyrendben megjelölt kötelezettségek vonatkoznak a központi és területi hálózati szervekre, azok aktív közreműködésükkel kerülnek végrehajtásra. Területi sajátosságaiknak megfelelően — együttműködésben — tervezik, szervezik és hajtják végre a Magyar Néphadsereg, a BM. Határőrség védelmével összefüggő általános állambiztonsági feladatokat.

35. A BM. III/IV-1. Osztály feladata:

- a) az MNVK. központi szervek, alárendelt alakulatok, intézetek, háborús katonai vezetési pontok állam- és szolgálati titkainak, az Egyesített Fegyveres Erőkkel összefüggő okmányoknak, távlati terveknek védelme;
- b) a különböző minisztériumok, főhatóságok katonai főosztályain, osztályain a katonai vonatkozású állami és szolgálati titkok védelmében való részvétel;
- c) az ellenséges hírszerző szervek célkitűzéseinek felderítése, ellenintézkedések kezdeményezése, kidolgozása és végrehajtása. Az ellenséges hírszerző szervekkel (hírszerző tisztekkel) elkerülhetetlen érintkezési felületek operatív biztosítása, a BM. III/I., III/II. Csoportfőnökség illetékes szerveivel együttműködésben azok támadólagos kihasználása;
- d) a felvételek, áthelyezések, az idegenforgalom és a titkok védelmével összefüggő rezsimentézkedések betartásának segítése, megsértőinek felderítése;
- e) a Magyar Népköztársaság területén végrehajtásra kerülő, a HM. és az MNVK., illetve az egyesített parancsnokság által szervezett és irányított hadászati, hadműveleti gyakorlatok, hadijátékok, rendezvények, haditechnikai bemutatók operatív biztosításának koordinálása.

35. A BM. III/IV-2. Osztály feladata:

- a) a HM. központi szerveinek, fegyvernemi főnökségeinek és az ezeknek alárendelt objektumok, intézetek, csapa-

tok védelme az ellenséges hírszerző szervek támadása ellen;

- b) a kormány háborús vezetési objektumai belső és külső védelmének megszervezése és biztosítása a III/II. Csoportfőnökséggel, valamint a Kormányőrséggel együttműködésben;
- c) az elhárítási területet érintő, idegenforgalomból adódó operatív lehetőségek — össz-csoportfőnökségi érdekeknek megfelelő — maximális kihasználása;
- d) intézkedések foganatosítása raktáraknál, bázisoknál, javítóműhelyeknél a kártevő és egyéb cselekmények megakadályozására;
- e) közös utasítás (megállapodás) alapján a néphadsereg hivatásos állományába való felvételre, valamint a beiskolázásra kerülők előzetes operatív ellenőrzésének megszervezése és végrehajtása.

37. A BM. III/IV-3. Osztály feladata:

- a) az 5. Hadsereg törzsének, hadosztályainak és hadseregközvetlenjeinek, valamint ezek harci technikájának megvédése az ellenséges hírszerző szervek tevékenységével szemben;
- b) a harcészültséget különösen veszélyeztető rendkívüli események (titoksértés, külföldre szökés, fegyver, lőszer és robbanóanyag eltűnése) megelőzése, gyanúsítottjainak, tetteseinek felderítése és leleplezése;
- c) a jelentősebb katonai megmozdulások, rendezvények, szállítások, gyakorlatok operatív biztosításának megszervezése és végrehajtása;
- d) a hadsereg harcészültségbe helyezése tervezésével párhuzamosan az elhárítás felkészítésének biztosítása, a szükséges okmányok naprakész kidolgozása, az ezekkel kapcsolatos feladatoknak az operatív állománnyal való gyakoroltatása.

38. A BM. III/IV-4. Osztály feladata:

- a) az OLP. irányító szerveinek (törzs, központi harcálláspont, vezetésgépesítési osztály, magasabb egységek

törzsei, harcálláspontjai, vezetési pontjai) védelme az ellenséges hírszerző szervek felderítő tevékenysége, akciói ellen;

- b) a személyi állomány — különös tekintettel az összesített katonai titkok birtokában levőkre, a repülő- és helikoptervezetőkre — differenciált védelme, rendkívüli események (külföldre szökés, géprablás, repülőgépkatasztrófa) bekövetkezésére utaló jelenségek felderítése, megakadályozása;
- c) a légvédelmi rakéta-, repülőcsapatok és rádiótechnikai objektumainak, technikájának, harci eszközeinek és ezek rendeltetésszerű működésének, hadrafoghatóságának operatív biztosításában való részvétel;
- d) harcgyakorlatok operatív biztosításának tervezése és végrehajtása.

39. A BM. III/IV-5. Osztály feladata:

- a) a 3. Hadtest törzsének, hadosztályainak, technikájának védelme az ellenséges hírszerző szervek által szervezett és irányított tevékenységgel szemben;
- b) a belső ellenséges elemek kísérleteinek, valamint a cselekvési egységet, hadrafoghatóságot veszélyeztető jelenségek felderítése;
- c) a hadtest harcckészültségbe helyezése tervezésével párhuzamosan az elhárítás felkészítése, a szükséges okmányok kidolgozása — a III/IV-3. Osztállyal való egyeztetése —, a végrehajtás gyakoroltatása.

40. A BM. III/IV-6. Osztály feladata:

- a) a hátsországi parancsnokság és alárendelt szerveinek operatív biztosítása, állam- és szolgálati titkainak védelme;
- b) a legfelsőbb állami és katonai vezetés működését biztosító (kiszolgáló) alakulatok operatív biztosítása, a külső és belső ellenség hírszerző, diverziós és egyéb tevékenységének felderítése, megakadályozása;
- c) az elhárítási terület béke és „M” rendeltetésének megfelelően (karhatalmi tevékenység, hátsországbiztosítás)

az elhárítási feladatok megtervezése, gyakoroltatása és végrehajtása.

41. A BM. III/IV-7. Osztály feladata:

- a) a BM. Határőrség Országos Parancsnokság törzsének és alárendeltjeinek védelme az ellenséges hírszerző szervezetek által szervezett és irányított ellenséges tevékenységgel szemben;
- b) fokozott figyelmet fordít arra, hogy a BM. Határőrség csapataihoz — különösen nyugati határkerületeihez — megbízhatatlan, büntetett előéletű, erkölcsileg kifogásolható, súlyos jellembeli fogyatékoságokkal rendelkező személyek ne kerüljenek;
- c) a sajátosan jelentkező bűncselekmények (határkapu, külföldre szökés) felderítése, megakadályozása. Titkos, vagy nyílt vizsgálatot folytat a megtörtént rendkívüli események okainak és felelőseinek felderítésére.

A Csoportfőnökség osztályvezetőinek, önálló alosztályvezetőinek feladata és jogköre

42. Az osztályvezetők:

- a) a Csoportfőnökség ügyrendjében meghatározott feladatok végrehajtásának egyszemélyi felelős vezetői, a vonatkozó parancsok, utasítások alapján tervezik, szervezik és irányítják az osztályok munkáját;
- b) rendszeresen beszámoltatják az alárendelt egységek vezetőit, beosztottjait, ellenőrzik munkájukat, a munkatervek, a parancsok és utasítások végrehajtását, az operatív konspirációs szabályok betartását;
- c) figyelemmel kísérik és elemzik a munkaterület operatív helyzetét, biztosítják a szakmai munka módszereinek állandó fejlesztését, hatékonyságának emelését, a törvényesség betartását;
- d) a hatáskörükbe utalt feladatok végrehajtása során kapcsolatot tartanak, együttműködnek a társszervek illetékes vezetőivel;
- e) az operatív érdekek és a konspiráció szem előtt tartásával szóban — esetenként külön engedéllyel írásban — tájékoztatják az elhárítási terület parancsnokait a terület személyi állományának politikai, erkölcsi állapotával összefüggő káros hatású kérdésekről.

43. Jóváhagyásra felterjesztik:

- a) az osztály feladatával, szervezetével, a személyi állománnyal, az anyagi és technikai ellátottsággal kapcsolatos azon kérdéseket, amelyekben a döntés csoportfőnöki jogkörbe van utalva;
- b) az osztály éves munkatervét és beszámoló jelentését;
- c) hatáskörét meghaladó esetekben a bizalmas nyomozás bevezetésének javaslatát, valamint csoportfőnöki hatáskörbe vont ügyekben az operatív terveket és realizálási javaslatokat;

- d) hatáskörét meghaladó esetekben a beszerzési javaslatokat, egyéb operatív eszközök, rendszabályok alkalmazásának, meghosszabbításának tervét;
- e) az elhárítási terület parancsnokainak tájékoztatására tervezett fontosabb összesítéseket;
- f) állambiztonsági akciók, dezinformációs anyagok felhasználásának, jelentősebb harcgyakorlatok operatív biztosításának tervét;
- g) az osztály egész személyi állományát érintő értekezlet összehívásának és napirendjének tervét;
- h) a baráti szocialista országok katonai elhárító szerveihez történő hivatalos kiutazások (konzultációk) javaslatát.

44. Jóváhagyják, engedélyezik:

- a) az osztály szerveinek (alosztály, csoport) éves munkatervét, beszámoló jelentését;
- b) a csoportfőnök hatáskörébe nem tartozó esetekben:
 - hálózat beszerzését, átminősítését, pihentetését, átadását, vagy kizárását;
 - bizalmas nyomozás bevezetését, speciális dossziék nyitását, átminősítését és megszüntetését;
 - operatív intézkedések tervét, operatív eszközök, rendszabályok alkalmazását;
- c) „T”-lakásgazda beszerzését és kizárását;
- d) hálózati személyeknek feladat nélkül történő kiutazását nyugati országokba;
- e) felderített ellenséges személyek nyilvántartásba vételét;
- f) rendkívüli események vizsgálatánál — ha a késelem veszéllyel jár — titkos és nyílt intézkedések alkalmazását;
- g) a bejelentések, információk ellenőrzésére — célszerű esetekben — meghallgatásokat;
- h) a vonatkozó utasítások alapján pénz- és egyéb eszközök felhasználását;
- i) a személyi állomány évi szabadságolási tervét.

45. A Csoportfőnökség önálló alosztályvezetői központi osztályvezetői joggal rendelkeznek.

A feladatkörükbe utalt szakkérdésekben a hálózati operatív osztályok szaktisztjei felé — az osztályvezetőkkel egyeztetve és egyetértésben — irányítási és ellenőrzési jogkörük van.

IX. fejezet

Vegyes rendelkezések

46. A Csoportfőnökség szervei saját ügyrendjüket a jelen ügyrend szabályainak figyelembevételével kötelesek elkészíteni.

Ügyrend készítésére kötelezettek:

- a központi osztályok,
- az önálló alosztályok,
- a Csoportfőnökség Titkársága.

47. A Csoportfőnökség szervei a választott testületek tagjival, a párt és a kormány hatáskörébe tartozó személyekkel szemben állambiztonsági intézkedéseket csak a vonatkozó miniszteri parancsban meghatározott vezetők előzetes hozzájárulásával foganatosíthatnak.

48. A csoportfőnök és helyettesei, valamint az osztályvezetők, önálló alosztályvezetők szervezési, mozgósítási, személyügyi, fegyelmi, anyagi, pénzügyi (beleértve a „B”- és valutaellátmányt is) és az állománnyal kapcsolatos rendelkezési jogkörüket a vonatkozó parancsok, utasítások, szabályzatok alapján gyakorolják.

49. Állambiztonsági érdekből halaszthatatlan, vagy fontos intézkedéseket — ha a késedelem veszéllyel jár — az ügyrendben erre fel nem jogosított vezetők is foganatosíthatnak. Ilyen esetekben haladéktalanul kötelesek jelentést tenni az intézkedésre jogosult vezetőknek.

50. A Csoportfőnökség szerveinek vezetői a BM-, vagy más szervekkel való együttműködésük során a konspirációs és biztonsági, illetve ügykezelési és államtitok-védelmi rendelkezéseket kötelesek betartani.

51. Jelen ügyrend a jóváhagyástól lép hatályba, egyidejűleg a 61-1081/1968. számú ügyrend hatályát veszti.

Budapest, 1972. május 30.

KUCSERA LÁSZLÓ s. k.

rendőr vezérőrnagy,
csoportfőnök

TARTALOMJEGYZÉK

I. fejezet	
A Belügyminisztérium III/IV. Csoportfőnöksége	5
II. fejezet	
A Csoportfőnökség feladata	7
III. fejezet	
A Csoportfőnökség eszközei és módszerei	9
IV. fejezet	
A csoportfőnök feladata és jogköre	11
V. fejezet	
A csoportfőnök-helyettesek feladata és jogköre	15
VI. fejezet	
A Csoportfőnökség közvetlen szerveinek feladatai	16
VII. fejezet	
A Csoportfőnökség hálózati szerveinek feladatai	19
VIII. fejezet	
A Csoportfőnökség osztályvezetőinek, önálló alosztály- vezetőinek feladata és jogköre	23
IX. fejezet	
Vegyes rendelkezések	26

Kapják: elosztó szerint.
Készült: 21 példányban.